

AMASRA

'Çeşm-i Cihân'

Tarihçe

Denize doğru uzanmış bir burun, burnun iki yanında korunaklı birer liman görevi gören iki koy ve ana karaya bağlı bağımsız adalara sahip olan Amasra, (antik dönemde Amastris), 3000 yıllık tarihi, hem çekicilik ve balıkçılığa dayanan yerel sanatları, hem kendini çevreleyen ormanlık alanlara sahip bir yerleşim yeridir. Amasra hâlen özgün balık lokantaları, otelleri ve ev pansiyonlarına sahip bir turizm bölgesidir.

Adını, Kraliçe Amastris'den alan Amasra, zengin bir tarih sürecinden geçtikten sonra 1460 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından fethedilerek Osmanlı İmparatorluğu sınırlarına dahil edilmiştir. Fetihden önce Ceneviz yönetiminde kalan şehirden, günümüze canlı bir ticari hayatı yansıtan pek çok sanat eseri ulaşmıştır. Cenovalılar'ın "Çiçekli kale", Plinius'un "Zarif ve Güzel" dediği Amasra'yı Niketas "Dünyanın Gözü"ne, Diojen "Bir Denge"ye benzetmiştir.

Rivayete göre Amasra'nın Osmanlılarca fethi öncesinde şehre tepeden bakan Fatih, hayranlığını şöyle dile getirir: "Lala Lala, acep Çeşm-i Cihan bu m'ola?!" Fetih sonrası şehirdeki iki kilise camiye çevrilir, bir kadı atanır ve Fatih'in emriyle Eflani Kalesi halkı Amasra'ya yerleştirilir. Osmanlı yönetimindeki şehir, Bolu Sancak Beyliği'ne bağlı bir merkez olarak varlığını sürdürmüş, bu dönemde şehri ziyaret eden Batılı gezginler büyük bir hayranlıkla Amasra'dan bahsetmişlerdir. Tarih boyunca hem askeri bakımdan önemli bir üs hem esir ticareti yapılan, kereste, şimşir, ton balığı ve kürk ihraç eden ticari bir liman kentidir. 1940'lı yıllardan beri ev pansiyonculuğu ve çadır kampçılığının öncü kenti ve "ülkemizde turizmin başladığı yer" olarak bilinen Amasra'da, bugün de kültür ve deniz turizmi faaliyetleri sürdürülmektedir.

Bartın şehri Ulus, Kozcağız ve Amasra olmak üzere üç ilçeden oluşan -Bartınlıların deyimiyle Batı Karadeniz'in İncisi- küçük ama güzellikleriyle büyük olan bir şehirdir. Amasra, güzelliğiyle bilinen en görkemli ilçesidir. Çeşm-i Cihan (Amasra) sayesinde bu bölge Türkiye ve dünyaca tanınmış bir muhit konumuna gelmiştir. Doğal ve mimari özelliklerinin yanında insanların misafirperverliği ile kendini gösteren yer, ziyaret edenler için bir beğeni merkezidir. Bu cümleden olarak Amasra Kalesi ve evleri yerinde görülmeye değer.

Dışarıdan bakıldığından daha renkli olan bu evler, deniz kenarı boyunca uzanan ve bu coğrafyaya özgü bir mimari yapıya sahiptir. Bu coğrafya boyunca Safranbolu, Kastamonu, Ohri şehirlerindeki özgün evlere benzerliği yanında geçimini denizden sağlayan toplumların mimarisini andıracak şekilde mesela Venedik evlerini anımsatır.

